

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . . . 300 Lei</p>	<p align="center">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	--	--

Spre Patimile Domnului.

Cele trei zile cuprinse între întrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim și Cina cea de Taină, le găsim în Evanghelia plină de învățături divine, ca și cum Mântuitorul prevăzându-și apropiata-i purcedere, s'ar fi grăbit a avea semănătorului ce vede sosind sfârșitul zilei, să arunce bogat sămânța cuvântului.

Aci găsim blestemul smochinului neroditor și isgonirea zarafilor din templu; parabolele se înmulțesc, interpretări de diferite fapte întâmplare se precipită, discuțiile cu fariseii cărturari și cu toți necredincioșii ori vrăjmașii doctrinei Sale, capătă în gura Fiului lui Dumnezeu, un ton de vioiciune și — am putea zice, — de sfântă iritare ce parcă prevestește tragicul desnodământ.

Astfel Arhierilor și Bătrânilor poporului, adecă celor mai respectabile figuri în ale duhului din vremea aceea Iisus le opune cutremurătoarea parabolă a părintelui care având doi feciori, zise celui dintâi: Du-te azi de lucrează în vie, și el răspunde: Nu vreau; dar căindu-se repede se duse în vie. Și cel de-al doilea îi zise în același chip și răspunde: Mă duc, dar nu se duse. Care din doi a împlinit voința Tatălui? Cel dintâi, răspunseră. „Și Iisus grăi: „Adevăr zic vouă că vameșii și desfrânații vor pătrunde înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu“....

Ioan Evanghelistul reușește să ne redea nemuritoarele cuvinte rostite de Iisus, cuvinte în care simțim întreg pe Hristos și în care deslușim tot duhul creștinismului milenar: „Eu am venit ca lumină pe lume, ca să nu rătaască în besnă tot insul ce crede întru mine. Și dacă cineva mi-ascultă cuvintele mele și mi le păzește, eu nu-l osândesc; căci n'am venit să osândesc lumea ci s'o mântuesc“.

Și în altă zi cu câtă seninătate fără seamăn nu spulberă arguțiile mieroase în care cu fătar-

nică șiretenie încearcă să-l prindă fariseii spre a-l face să apară drept un răsvrătit vulgar în ochii Romei! Ne închipuim chipurile viclene ale fariseilor mulțumiți de șiretlicul întrebuițat pentru a prinde în căpcană pe Propovăduitor, dacă se cade a da bir Cezarului. Iisus era senin. El nici măcar nu se milostivește să le risipească îndoiala perfidă ci doar așezând în anume fel răspunsul la nivelul întrebării, printr'o simplă demonstrație umană le spulberă disprețuitor întrebarea: „De ce mă ispititi fățarnicilor? Al cui este chipul de pe ban și scriptura de pe ei“.... Dați cezarului cele ce sunt ale cezarului și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu“.

Nu știu dacă din acest argument atât de nemeșteșugit și potrivit nu se desprinde luminos înălțimea propovăduirii dumnezeiești ce se cerne pe deasupra răsmiriților epocii când a fost rostită cum și pe deasupra tuturor răsmiriților din toate epocile, făcându-i actualitatea veșnică. Dealtfel Evanghelia poate fi vestită în orice veac cu aceleași cuvinte. Cuvântul lui Dumnezeu stă în afară de istorie, sau dacă vreți înăuntrul oricărei istorii. E de notat masca sub care se prezintă contrazicătorii lui Iisus. Nu-l înfruntă opunându-i altă doctrină, ci fățarnici, voind parcă să o primească pe a sa, se prefac cuprinși de îndoeli, de scrupule. Il tratează ca pe un nechibzuit, ca pe un biet aiurit. Răspunsul lui Hristos se desprinde însă statornic, neîntortochiat, deasupra întrebărilor încâlcite, covârșind prin simplitate toată pseudo-înțelepciunea lor. Li dau de deslegat ghicitori; El nu le deslegă ci doar le străfulgeră, înapoindu-le orbite în mușuroaiele de cârțițe. Li opun legea lui Moisi pe care El o proclamă în neprihănirea Sa de neîmpăcat cu învierea pe care o predică. La întrebarea că cine va fi în împărăția Cerurilor, bărbatul femeii ce s'a măritat pe rând cu cei șapte frați, El le răspunde prin cuvintele: „Greșiți, neștiind scripturile și puterea lui Dumnezeu, pentru că la a

a doua înviere nu va mai fi nici însurat, nici logodit ci toți vor fi ca îngerii lui Dumnezeu din Ceruri“.

Ce alte probe mai convingătoare ar fi trebuit ca aceste elocvente răspunsuri, spre a face pe acei scrupuloși cărturari cari dau zeciuială din ismă și chimen, dar păraseau cele mai însemnate ale legii, mila și credința: sau cari strecurau țânțarul și înghițeau cămila, să cadă în genunchi la picioarele lui Iisus recunoscându-L de Fiu al lui Dumnezeu? Cugete uscate, minți înghețate, burdufuri de silogisme moarte, morminte spoite pe dinafară iar înlăuntru fățarnicie și fărădelege, năpârci, pui de șerpi, iată ce a făcut pe Mântuitorul să deslănțue împotriva lor toată elocința lui divină, fulgerătoare ca o anatema. Citind pasagiile cu faptele săvârșite în aceste trei zile simți cum spăimântă și avântă toată indignarea lui Iisus împotriva oricărei înșelăciuni a acestor vrăjmași ai lui Dumnezeu.

El care duce pretutindeni cuvântul de iubire și ertare, înaintea trufiei și fățarniciei, dă frâu liber sfintei lui mâini și amarului ce-l înecă, amar revărsat în dureroasa tânguire: „Ierusalime, Ierusalime, care-ți răpui profeții și ucizi cu pietrii pe cei trimiși la tine, de câte ori am voit să adun copiii tăi, precum își adună cloșca sub aripi, puii, dar n'ai voit“, ca apoi să isbucnească în fioroasă prorocie: „Iată vă va rămâne casa pustie. Căci zic vouă: de acum încolo nu mă veți mai vedea până nu veți zice: „Bine cuvântat cel ce vine în numele Domnului“. Și după această spaimă, care închide și-o speranță, iată-ne împreună cu Domnul pășind fără zăbavă la Cina cea de Taină din Joia Mare și apoi în noaptea Sfintei Pătimiri mântuitoare.

Să gustăm din plin tragedia acestor unice zile.

Pr. D. V. Anuțoiu.

Meditații.

Ortodoxia națională.

de Pr. A. Gh. Mihailoviciu.

Un subiect de intensitate și vastitate subiectului de față, nu se poate contura în muchiile prea restrânse ale unui articol de ziar. Dar, sf. Duminică a ortodoxiei, pe care Biserica noastră, după datinile moștenite, o sârbează în Duminică primă a sf. post al „păresimilor“, mi-a prilejuit totuși, o clipă de meditare asupra valorii ortodoxiei noastre naționale românești.

Nu voi încerca, în celece urmează, să definesc ortodoxia; ceeace întrece cu mult mărginita

putere omenească în doru-i de a-o aprofunda în substanță și mintea omenească cu toată nestrușnicia ei, e mult prea îngustă decât ca s'o poată avansa la înălțimea valorii pe care o reprezintă în ansamblul zilei.

Voi spune, însă — încât ne privește pe noi, ca neam ortodox-român — că: ortodoxia, ni-a fost, nouă românilor, leagănul în care ne-am născut, maica care ne-a crescut și întărit și corabia care ni-a purtat destinul printre spumoasele valuri ale atâtor vicisitudini istorice.

Fără a exagera și fără cea mai mică noimă de exclusivism religios, defect ce nu ne aparține, afirm cu toată tăria convingerii mele nu de preot ortodox, ci de român crescut în șoaptele citaniilor ortodoxe, că dacă neamul nostru n'ar fi fost ortodox, el n'ar exista nici ca entitate social-politică, necum ca valoare istorică națională.

Să spună istoria altor neamuri, străine de ortodoxie, dacă și la ei s'au găsit figuri de acelea, cari pentru credință și lege, să lupte până la moarte, până la totala lor depersonificare? Nu există, or dacă există, lupta lor a fost o luptă de domeniu exclusiv politic, ori național, dar nu și religios.

România ortodoxă își are meritul ei, de-a fi zidită pe bolta granitului, întărit deasupra sângelui atâtor martiri crescuți în duhul ortodoxiei, cu a cărei rugă în piept s'au încheștat cu moartea.

Horea, Cloșca, Crișan, Avram Iancu, Domnitorul Constantin Brâncoveanu, personifică ortodoxismul cel mai dinamic ce a putut cineva să încrusteze pe răvașul istoriei Neamului căruia îi aparține.

Cele optsutemii de vieți tinere, jertfite pe rugul războiului pentru independență sunt cea mai fidelă icoană asupra aportului de inegalabilă prestanță, adusă de ortodoxie, izbăvirii acestui neam, care în cele mai cumplite vremuri și-a găsit în ea singurul bastion de rezim.

Ortodoxia noastră națională a creat istoria Neamului nostru. Dl Dr. Mihai Gropșianu, copil crescut într-o casă nevoiașă a unui biet tată ocnar, în Sasca-montană, cu această credință ortodoxă ruptă din orbita „lămpașului“ ocnăresc în suflet, ajuns în fruntea „gărzii de apărare“ a jud. său de baștină Caraș, în cartea dsale numită: „Revoluția anului 1918 din Oravița-Caraș“, la pag. 21, într-o emoționantă expunere a evenimentelor ce-au premers căderii Bucureștilor scrie:

„A pierit Sionul nostru, ne tânguiam, iar când o veste mai bună, pe o clipă ne împrumuta galvanizare, ca altă clipă să ne-o răpească, rămânând statornică, totuși viziunea plinirii

vremii, și strânși uniți în jurul Bisericii ortodoxe, făceam planurile de viitor, prin cadrele acestei organizații de Lege străbună, vedeau ochii noștri sufletești, înălțarea și fericirea Românească“...

Iar după ce această Biserică ortodoxă: „Sion al Românismului“, a ajuns, ca din jertfele copiilor ei să împletească cununa slăvitei mântuirii, iată-ne ajunși ca la cea mai mică poticnire, să ne furișăm cu gândul iarăși la tinda acestei străbune maice, și să strigăm, ca în 1918 inimosul român ortodox: Dr. Mihai Gropșianu: „Unde ești Tu, Biserică Ortodoxă, isvor al tămăduirii și scaldă lacului Vitezda“?!

Ortodoxia românească, nu numai că a creat istoria noastră națională, ci mai mult, a învrednicit neamul românesc, ca să știe să-și trăiască din plin istoria lui. Căci una este a țese crea istoria și alta a-Ți trăi istoria. Istoria unei națiuni se poate crea și printr'un concurs de împrejurări oarecare; a trăi o istorie, însemnează a o intensifica la valoarea adâncimii, la care postulatele vremilor îți reclamă ție popor, să-ți valorifici puterile tale înăscute și moștenite până la izbândă desăvârșită ori pierdere totală.

Ortodoxia românească a pregătit acest Neam, crescut în obidă, întărit în suferințe și oțelit în necazuri, spre a învinge toate nevoile pe cari hazardul vremilor i le-ar pune 'n cale.

Și le-a învins cu ortodoxia în suflet!

Le-a învins, pentru că ortodoxia leagă sufletește pe român de glie, de vatra moștenită, de mormântul dela sat...

Ortodoxia înființează românismul și astăzi cași în trecut, deasupra aceluiași jeghiu arzând din „Olcuța de mormânți“, cu care femeea ortodoxă, minorosița românească, în zori de sârbațoare, își depană în caieri de jale plânsul, în drum spre cimitir, când se duce să-și tămăzieze mormântul...

Ortodoxia răscolește sufletul, făcându-l să treacă prin cele mai vii emoții, atunci, când nostalgia te mână pe plaiurile cari țe-au legănat copilăria, la mormântul tatălui și-al mamei, unde în ziua Invierii Domnului te simți iarăși copil nevinovat, cu mama vorbindu-ți printre bulgării raveni de lacrimile tale, până aci risipite de vânturile îndepărtării...

Aceasta-i ortodoxia românească!

„Nimeni, aprinzând făclie nu o pune în loc ascuns, nici sub obroc, ci în sfeșnic, așa încât cei cari intră să vadă lumina ei“.

(Luca 11, 33).

Fecioară Marie!...

Rugămu-ne Ție,
Fecioară Marie:
Cu Domnul ne'mpacă
Viața ne scapă;
În inimi coboară
Iubirea-Ți, Fecioară
Și fă să'nflorească,
În veci să rodească,
Virtutea creștină,
Sub raza-Ți divină!...

Pr. Teodor Sărac
Fughiu-Bihor.

Geneza Arianismului

— Puncte de sprijin pentru Arianism în teologia creștină anterioară —

De Preotul Gh. Cotoșman
profesor la Academia teologică

„Sunt foarte vrednici de muștrare — scrie Dionisie al Romei — cei ce numesc pe Fiul Poiima, și pretind că este făcut ca o adevărată făptură, când sfințele scripturi mărturisesc, că el este născut iar nu făcut. Căci dacă Fiul este făcut, atunci a fost un timp în care el nu era. Dar el a fost totdeauna, deoarece el este în Tatăl, cum zice el însuși, și deoarece Hristos este Cuvântul, înțelepciunea și puterea“...

Aici aflăm cea dintâi deosebire bine stabilită între chipul nașterii Fiului lui Dumnezeu și chipul înființării făpturilor, chipul dintâiu se numește *naștere*, iar acest din urmă *facere*. În această dispută s'a întrebuințat pentru prima oară cuvântul *omoousios*, în înțelesul bisericesc al său, în contra lui Dionisie din Alexandria, spre a arăta că Fiul nu este o făptură, nici o ființă despărțită de Tatăl. Insuși Dionisie de A., în apărarea sa arată că el acceptă expresia *omoousios* — care de altfel nu este nici în sf. Scriptură nici la sf. Părinți — și crede că Fiul este de o ființă, și că a făcut asemănarea de mai sus fără niciun fel de tendință contrară învățaturii bisericii¹⁾. Credița Bisericii a fost totdeauna aceeași, a avut loc numai o dezvoltare a ei, înfățișându-i tot mai mult înțelesul²⁾. Faptul că credința Bisericii a rămas totdeauna

1) At. Mironescu, Șf. Atanasie, op. c. p. 183.

2) Idem, Ibidem.

nealterată ne servește ca dovadă și următoarea declarație a episcopului Askesie din secta novățienilor pe care împăratul Constantin I-a învitat la sinodul I ecumenic dela Niceea. După ce toată adunarea se declară unanim în contra lui Arie, împăratul Constantin îl întrebă dacă se unește și el la deciziunile sinodului. El a răspuns atunci: „O, împărate, sinodul n'a hotărât nimic nou. Căci credința cea din început, din timpurile Apostolilor așa mi s'a predat“. El n'a făcut această declarație din complezență față de Impărat, căci în punctul în care se deosebea de ortodoxie, Askesie se declară liber și pe față. Așa când împăratul îl întrebă: „De ce te separi dar de împărtășirea Bisericii?“ Atunci Askesie zice: „Nu pot fi lăsați în împărtășirea tainelor oameni păcătoși, cari au săvârșit nelegiuiri, numite în sf. Scriptură păcate de moarte. La pocăință ei trebuie chemați, dar nădejdea, că li se vor ierta păcatele lor nu le-o pot da preoții, ci numai Dumnezeu, cel ce are puterea de a ierta păcatele“).

9. Eusebiu de Cesarea.

Părintele istoriei bisericești, sau Herodotul creștin, cum i s'a mai zis, Eusebiu și-a câștigat reputația de cel mai erudit bărbat al timpului său. Din nenorocire, în teologie, Eusebiu n'a fost la înălțimea erudiției sale. Partizan zelos a lui Origen, el împrumută dela acesta câteva formule nechibzuite asupra Cuvântului, și fără a accepta tezele violente ale lui Arie, el părtini, în fond, punctul lui de vedere*).

În ceea ce privește convingerile teologice-dogmatice ale lui Eusebie episcop de Cesarea, va trebui să distingem bine două perioade: periodul dinaintea sinodului dela Nicea și cel de după acest sinod. „În periodul întâiu Eusebiu“ era desigur arian, și nu e fără temei afirmarea că el însuși e născocitorul arianismului. În scrierile din acel period el numește pe Fiul în înțelesul Arienilor, mijlocitorul între Dumnezeu și lume, o făptură a lui Dumnezeu (dimiourgima), a doua ființă după Dumnezeu. El încercă, anume, a construi ideea despre Fiul lui Dumnezeu astfel: „Toate ființele spirituale, înțelegătoare și fără de trup, zice el, sunt luminate de Cuvântul lui Dumnezeu, precum toate lucrurile pământesti sunt luminate de soare, ca o lege să domnească peste toate, și Cuvântul, ce pătrunde toate, să fie chipul lui Dumnezeu, în ceea ce privește bunătatea, puterea și ființa precum și unitatea. Acele ființe, din pricina slăbiciunii lor, sunt supuse schimbării, și s'ar putea ușor depărta

de Tatăl cel prea înalt, fiindcă El din pricina puterii lui nemăsurate și negrăite și a nemărginitei lui măririi, ca unul ce este nezidit, nu poate fi cunoscut de făptură, pentru aceasta, în bunătatea lui, spre a nu lipsi cu totul de împărtășirea lui pe făpturile ce avea să zidească, a pus între sine și făpturi un mijlocitor (mesin tina paremballein dinamin) o putere atotțiitoare și atot-bună, care să fie cu totul aproape de Tatăl, și să cunoască tainele lui. Să-ți închipui numai relația soarelui cu pământul, dacă el ar fi prea aproape de acesta, nicio ființă n'ar putea suferi lumina lui, oamenii ar fi mai curând orbi decât cu vedere. Nu te mira deci dacă afli ceva asemenea în economia lui Dumnezeu“).

(Urmează)

Prima misiune poporală a preoției din eparhia Caransebeșului.

În comuna fruntașă Ilidia, din protopopiatul Bisericii-albe, în zilele de Miercuri, Joi și Vineri din săptămâna a patra, a marelui post, adică la 30 și 31 Martie și 1 Aprilie 1938, s'a ținut prima, dar foarte reușita misiune poporală preoțească.

Cei șase preoți misionari în frunte cu protopopul tractual Ioan Oravițan, în ziua de 30 Martie orele 9 dimineața, sunt primiți de tot satul, în frunte cu cei doi preoți locali Ștefan și Dimitrie Ania, înaintea sției bisericii, fiind îmbrăcați în odăjdii preoțești, asistați și de preoții Gheorghe Târba și Aurel Mihailovici din Sasca. Erau de față primarul comunei dl D. Petrovici, dnii învățători pensionați și activi, dl notar și subnotar, apoi membrii oastei Domnului din Ilidia și Ciclova-română, cât și membrii cercului religios Sf. Gheorghe și toți tinerii premilitari ai subcentrului Ilidia. Toate aceste instituții și cu corurile lor.

La cuvintele de bineprimire, ale preotului Ștefan Ania, răspunde protopopul, împărtășind mulțimei binecuvântarea P. S. Par. Episcop Vasile al Caransebeșului, pentru această misiune poporală; iar mulțimea după încheierea răspunsului dat de protopop, ascultă cu vădită și adevărată evlavie imnul intonat de preoții misionari: Întru mulți ani, Stăpâne!

Urmează sfta Liturghie înainte sfințită, săvârșită de cei 6 preoți misionari în frunte cu protopopul tractual. Răspunsurile sunt date de bineinstruatul cor „Doina“ de sub conducerea învățătorului Ilie Murgu. La priceasnă protopopul cuvântă, arătând rostul venirii preoților în comuna Ilidia, îndemnându-i pe toți la mărturisirea păcatelor și la refacerea încrederei, ce trebuie să fie față de preoți și învățători, din partea păstoritorilor, ca față de unii, cari sunt os din osul lor și sânge din sângele lor.

După sfta Liturghie urmează mărturisirea și împărtășirea celor 40 de tineri premilitari prezenți.

La orele 2 după masă în sala casei culturale din loc se ține prima conferință publică, cu un program

3) Socrat, Ist. bis. trad. rom. p. 35, At. Mironescu, Sf. Atanasie p. 242.

4) J. Tixeront, op. c. p. 244.

5) Eusebiu: Demonstr. evang. I, IV. la At. Mironescu, Sf. Atanasie, p. 351.

executat de membrii oastei Domnului din Ilidia și Ciclova-română și membrii cercului S. Gheorghe din Ilidia.

Conferința este deschisă de preotul local Ștefan Ania, conferința ocazională, este ținută de preotul Sofronie Puia din Nicolinți, cu titlul: „Cetățenii să fie buni, nu numai de frica legilor țării, ci pentru că ei toți au un părinte ceresc, care răsplătește faptele oamenilor“, iar la încheiere protopopul dă sfaturi, mai ales mamelor, pentru creșterea aleasă a copiilor. Spontan și mișcat de atmosfera ce se creia deja, în comuna Ilidia, mulțumește bătrânul învățător pensionat George Verca.

La s. Vecernie predică preotul Cornel Petrovici din Vrâniut, despre: „Avutul altora trebuie cinstit“.

Între s. Vecernie și Denie se vizitează cei patru conducători ai satului, adică primarul cei doi învățători și notarul, cât și fratele reposatului preot S. Luca.

La Denie predică bătrânul și distinsul preot Arsenie Golumba din Berzasca cu motto: „Tinerii să respecte pe cei bătrâni“.

Joi dimineața, la orele 9 se săvârșește rânduiala ceasurilor, când predică preotul Iosif Râta din Vrani despre: „Lăsați copiii să vie la mine“.

După săvârșirea ceasurilor, protopopul Ioan Oravițan, preoții Arsenie Golumba și Cornel Petrovici, ca cei mai bătrâni, mărturisesc pe credincioșii, veniți spre acest scop la s. biserică, în număr de 227.

Ceilalți preoți misionari au săvârșit, la trei bolnavi S. Maslu acasă, apoi au mărturisit și împărțit pe cei cari nu au putut veni la s. biserică, dar și-au anunțat dorința de a fi cercetați.

Între timp, se mai fac și unele pastorații individuale, culegându-se impresii despre viața religioasă-morală a acestei comune.

Înainte de începerea s. Vecerniei, preoții merg la lăcașul de veci al preoților antecesori, înmormântați în cimitirul de model al comunei bisericesti, unde cu smerenie înaltă rugăciunile cuvenite, pentru odihna sufletelor lor.

La s. Vecernie predică preotul Gheorghe Simeon din Răcăjdia despre: „Sfintele Taine“, iar la Denie predică preotul Brutus Belcea din Ciuchici, despre: „Sfânta Cruce“, pregătind cu adevărat, pe toți cei de față pentru ziua a treia a misiunii, cea mai însemnată, și mai mult așteptată de cei bolnavi sufletește, dar mai ales de cei bolnavi trupește.

Vineri dimineața, la orele 8 și jumătate, protopopul dă binecuvântarea, pentru începerea sfințelor slujbe, rânduite pentru ultima zi a misiunii.

Răspunsurile sunt date iarăși de corul „Doina“ de sub conducerea d-lui înv. Ilie Murgu, atât la sfta Liturghie înainte sfințită, cât și la s. maslu și parastasul comun.

Din jur, au început încă de dimineață să se scurgă mulțimea „orbilor, șchiopilor și uscaților“ spre s. biserică din Ilidia, în care se sălășluise deja adevărata putere a lui Dumnezeu, care insuflă atât preoților, cât și credincioșilor tainicul puterii dumnezeiești, mișcând de multe ori atât pe preoți cât și pe credincioși până la lacrimi. Adevărate lacrimi, de credință, de pocăință, de evlavie, au curs în aceste trei zile, din ochii păstorilor și păstoritilor.

Neputând primi s. biserică mulțimea credincioșilor veniți în această zi la rugăciune, preoții au fost nevoiți ca s. Maslu și Parastasul să-l celebreze în liber, înaintea sfintei biserici.

În această zi s'au pomenit la ectenia pentru vii 208 persoane, s'au pomenit la parastasul comun 827 persoane, s'au împărțit 227 persoane și s'au uns cu s. mir sfințit prin s. Taină a maslului, de toți cei 7

preoți, 198 credincioși bolnavi, veniți și din comunele din jur, ca Ciclova-română, Socolari, Potoc, Nicolinți și Macoviște.

S'au mai cetit apoi aproape 100 de molitve, adică rugăciuni pentru diferite trebuințe ale credincioșilor.

S'au sfințit 160 cărțile de rugăciune și încă câteva alte cărțile, cu conținut religios, cari s'au dat drept amulete, celor ce au fost unși cu sfințitul untdelemn. Toate aceste cărțile poartă semnătura tuturor preoților cari au participat la această misiune poporală.

Toate rugăciunile și s. Taine s'au săvârșit gratuit, îndemnați de textul rugăciunii: „în dar ați luat, în dar să dați“.

Coroana tuturor ostenelelor, de fapt, precum și trebuia să fie, a fost cuvântarea de încheiere a misiunii, rostită de protopop, când după ce, face un foarte reușit rezumat, asupra celor petrecute în aceste trei zile în comuna Ilidia, își face o destăinuire de credință, izvorâtă chiar în urma tămăduirii tatălui său, la altarul acestei s. biserici din Ilidia, care mărturisire umple de de încredere de tămăduire pe toți cei unși cu sfințitul untdelemn azi, tot înaintea acestui altar.

Rugăciunea rostită în genunchi înaintea s. biserici a fost cel mai sublim moment când toți cei de față au fost convinși că numai prin post și rugăciune ferbinte se pot alunga toate relele și ispitele pământești.

În numele comunei bisericesti mulțumește protopopului și tuturor celor prezenți, preotul locului Dimitrie Ania.

După ce activitatea pastorală ia sfârșit, la orele 1 după masă protopopul și ceilalți preoți misionari, după gustarea dela Oficiul parohial, se despart nu numai de credincioșii evlavioși, din Ilidia, ci chiar și unii de alții, cu lacrimi în ochi, rugând pe protopop să le mai prilejuiască cât de des astfel de zile, de cari până azi nu au avut parte nici unul încă în viața lor.

Înainte de despărțire s'a expedit o telegramă P. S. D. Episcop al Caransebeșului, de către preoții misionari, mulțumind pentru întărirea sufletească, prilejuită lor, prin binecuvântarea arhierescă, împărțită.

Un martor ocular.

Notă tipiconală.

Sfântul și marele mucenic Gheorghe în anul acesta cade în Sâmbăta cea Mare (Patimilor), deci după prescripțiile tipiconale serviciul sărbătorii Sfântului Gheorghe se va amâna pe Luni, ziua a doua de Paști, rămânând ca în Sâmbăta cea Mare (Patimilor) să se facă serviciul legat de zi, din Triod, și anume:

In Vinerea cea Mare (Patimilor) se vor face: Orele Împărătești, Punerea în Mormânt, Înarmorântarea.

Sâmbătă Liturgia Sfântului Vasile, care se va începe cu Vecernia.

În Dumineca Învierii seara

Vecernia:

La Doamne strigat-am se pun două stihiri dela glas 2: „Celui mai înainte de veci... și Christos Mântuitorul nostru“, Mărire a Sf. Gheorghe glas 6:

„După vrednicia numelui“... Și acum dela glas 2:
„Trecu-la umbra legii“...

Preotul face intrarea cu Evanghelia, Prochimenul, glas 7: „Cine este Dumnezeu mare“, Paremiile Sf. Gheorghe.

Preotul provoacă citirea Evangheliei cu: „Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta“... se citește Evanghelia dela Ioan: „Fiind seara în ziua aceea“... ectenia: „Să zicem toți“. „Invrednicește-ne Doamne“, ectenia: „Să plinim rugăciunile noastre“. Stihovna dela glas 2: „Învierea Ta Christoase“, Stihirele Paștelor, glas 5: „Să se scoale Dumnezeu“, Mărire a Sf. Gheorghe, glas 4: „Pe diamantul“. Și acum dela Stihirile Paștelor, glas 5: „Ziua Învierii“.

„Christos a înviat“, Mărire Troparul Sf. Gheorghe, glas 4: „Ca un mântuitor“... Și acum a Născătoarei dela glas 2 și Otpustul.

Luni ziua a doua a Învierii.

Utrenia.

După ce se face începutul prescris pentru Sf. Paști, preotul rostește ectenia mare, „Christos a înviat“. Mărire, Troparul Sf. Gheorghe glas 4: „Ca un mântuitor“... Și acum a Născătoarei dela glas 2: „Toate tainele Tale“.

Sedelele Sf. Gheorghe, Polieleul, Pripeala, Psalmul ales, ectenia mică, Sedeala după Polieleu a Sf. Gheorghe, Antifoanele dela glas 4, Prochimenul și Evanghelia Sf. Gheorghe. „Învierii lui Christos“ de trei ori, Mărire glas 2: „Pentru rugăciunile purtătorului de chinuri Gheorghe“. Și acum „Pentru rugăciunile Născătoarei“... „Mihuește-ne Dumnezeule“... se leagă cu stihirea Sf. Gheorghe: „Astăzi toată lumea“...

Ectenia: „Mântuește Dumnezeule“... Catavasia Învierii, după ectenia pesnei a treia se cântă Condacul și se citește Icosul Paștilor, iară după ectenia pesnei a șasa se cântă Condacul și se citește Icosul Sf. Gheorghe.

După peasna a opta nu se cântă, „Ceeace ești mai cinstită“, ci Pripeala Paștilor, Sfetilna Sf. Gheorghe și a Paștilor.

La Laudăciuni se cântă două Stihiri dela glas 2, apoi Laudele Paștelor, Mărire a Sf. Gheorghe, glas 5: „Răsărit-a primăvara“... Și acum a Paștelor, glas 5: „Ziua Învierii“... „Christos a înviat“. Ectenia și Otpustul.

La Liturgie.

„Pentru rugăciunile“ După intrare „Christos a înviat“. Troparul Sf. Gheorghe: „Ca un mântuitor“, Mărire Condacul Sf. Gheorghe, Și acum Condacul Paștilor.

N. B.

Unde Sf. Gheorghe este Hramul Bisericii toate cele împreunate cu ruga — petrecerea etc. — se va face Luni ziua a doua de Paști.

Ș T I R I

Hirotonire. Prea Sfințitul Părinte a binevoit a hirotoni întru preot pe candidatul Teodor Măruța, numit administrator parohial în Jitini.

Daruri de Sărbători. În comuna Luncavița au donat sf. biserici în preajma sărbătorilor Învierii Domnului din acest an și anume: Mihail Roescu nrul casei 25 un mormânt al Domnului, o icoană a Învierii Domnului un stihar și o cruce, toate în valoare de circa 3500 Lei; Iacob Fiat a donat o cadelnită în valoare de 1000 Lei. Ne bucură acest simț de jersă deosebit, al celor doi buni creștini din Luncavița!

Serbare străjerească. Pe ziua de 9 Aprilie a. c. străjerii stolului școlii primare din Broșteni-Caraș, de sub comanda D-lui Eugeniu Macovei, după un serviciu religios oficiat de bătrânul și venerabilul preot Ilie Ciorei, pe o vreme mai mult decât aspră, în cântece și voie bună au plecat la lucru. Au plantat peste 100 de salcâmi pe la crucile și troițele de pe teritoriul comunei — iar o cruce de piatră căzută jos a fost reînălțată de străjeri. La urmă sa înmănat oficiului parohial actul de proprietate a salcâmlor plantați — străjerii obligând-se a se îngriji și mai departe de arbori până se vor face mai mari. Lucrul micilor străjeri a impresionat mult.

Intoarcere la matcă. În comuna Gherman au revenit la matcă: Fiul Stoia și feciorul său Octavian — dela unație, Atanasie Iovița de 25 ani, Ana Savu căsăt. Graure de 18 ani, Marioara I. Iovița de 11 ani, Gheorghina Jurca de 10 ani și Petru Jurca de 6 ani, toți dela nazarineni. Păstorul comunei e fericit, căci drumul reveniri l-au găsit cu ajutorul prețios al fiului acestuia, candidatul de preoție Caius Pascu. Laudă lui!

Par. Traian Constantin din Vrani, ne roagă săi comunicăm, ca recursul fiscal contra taxelor comunale, fixat/pe 15 Martie 1938, s'a amănat pe ziua de 13 Septembrie 1938.

Nr. 2335 E ex 1938.

Către

Prea On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale din Eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

On. Minister al Cultelor și Artelor a primit dela Institutul Național de Credit Agricol adresa de mai jos de sub Nr. 1429/1938 referitoare la condițiunile, în care această instituțiune pune împrumuturi la îndemâna agricultorilor mici și mijlocii.

Domnule Ministru,

Avem onoare a vă ruga să binevoiți a dispune să se aducă la cunoștință organelor din subordine din județe și comune, că Institutul Național de Credit Agricol s'a organizat și este în plin curs de activitate.

Institutul Național de Credit Agricol, creat cu mari sacrificii, are de scop de a sprijini dezvoltarea gospodăriei proprietarilor agricoli mici și mijlocii (0,50 Ha 50 Ha) de a ridica cantitativ

și calitativ producțiunea și de a spori avuția privată și implicit și cea națională.

Pentru anul în curs Institutul a hotărât să acorde împrumuturi tuturor agricultorilor mici și mijlocii, care au nevoie și care prezintă garanții serioase că împrumutul va fi investit pentru sporirea producțiunii agricole, cu toate ramurile ei.

Față de scopul urmărit Vă rugăm să binevoiiți a dispune ca organele Dvs. în subordine (Preoți) să facă o stăruitoare propagandă printre agricultori pentru o mai bună și rațională lucrare a terenurilor, arătându-le marele sprijin ce li se oferă pentru exploatare și cumpărare de vite și unelte prin acordare de împrumuturi de către Institutul Național de Credit Agricol cu o dobândă mică de 6,50% pe an. Din această dobândă Institutul reține numai 0,50% băncile mandatate iau numai 1,50% pentru acoperirea cheltuelilor, iar restul de 4,50% este scontul Băncii Naționale.

Împrumuturile se fac prin mandatările legale: bănci populare, case de credit ale agricultorilor sau sucursalele Institutului.

Credem că se impune o acțiune de colaborare a tuturor organelor de stat aflate în viața rurală pentru ridicarea morală și materială a țărânimii noastre și de aceea Vă rugăm să binevoiiți Domnule Ministru, a dispune în sensul celor mai sus arătate.

În același scop am intervenit și la celelalte departamente.

Primiți, etc.

Institutul Național de Credit Agricol.

Comunicând cuprinsul acestei adrese invităm Prea On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale din eparhie să le aducă enoriașilor la cunoștință.

Caransebeș în 12 Aprilie 1938.

Episcopul:

† VASILE

CONCURS.

În baza decisului Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 7223 B ex 1937 din 10 Ianuarie 1938 consiliul parohial ort. rom. Naidăș, jud. Caraș, protopresbiteratul Biserica Albă, se publică concurs, pentru ocuparea postului de paroh, al parohiei Nr. 11 de cl. I din comuna Naidăș, cu termen de recurgere de 30 zile de la prima publicare în „Foaia Diecezană” din Caransebeș.

B e n e f i c i i :

1. Sesiunea parohială, a II-a constătătoare din 34 jug. pământ arabil, după care alesul paroh va suporta toate sarcinile publice.
2. Stola uzuală.
3. Retribuțiunile de stat.
4. Ne fiind casă parohială, parohul ales se va îngriji de locuință.

5. Parohul ales este obligat a catehiza la școlăle din loc, fără altă retribuțiune.

6. Reflectanții au să înainteze, odată cu petiția și incuviințarea Prea Sfințitului Domn Episcop Diecezan fără de care nu pot fi luați în lista candidaților.

Cererile reflectanților se vor înainta Consiliului parohial ort. rom. Naidăș prin Prea Onor. Protopresbiterat al Bisericii-Albe cu sediul în Răcăjdia și reflectanții se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare cu știrea Prea Onor. Domn Protopresbiter tractual, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, dar la nici un caz în ziua alegerii.

Naidăș, din ședința consiliului parohial ținută la 30 Ianuarie 1938.

Pr. Simeon Novac m. p.

președinte.

Romul Pitic m. p.

secretar.

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral,

Ioan Oravițan
protopresbiter.

Nr. 902 B ex 1938.

Acest concurs se publică, cu aceea că — în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului Consistorial ddto 3 Martie 1924 și respective 14 Aprilie 1914 Nr. 3058 B, ridicat și la valoare de concluz Sinodal, cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914, precum și avându-se în vedere decisiunea P. Ven. Consistorului mitropolitan Nr. 358/1928 din 13 Noemv. 1938 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală și integrantă a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din șed. Consiliului eparhial, ținută la 4 Martie 1938.

Episcopul diecezan:

† VASILE

1—3

Publicațiune de licitație.

În baza incuviințării Venerabilului Consiliu Eparhial Nr. 4580 E 1937, se escrie licitație minuendă pentru renovarea picturii, spălarea ei și zugrăvirea din nou a pereților, în stil bizantin a sfintei biserici ort. rom. din comuna Bozovici Caraș.

Prețul exclamării este 80.000 Lei.

Licitanții sunt obligați a depune 10% vadiu din prețul exclamării în bani gata, ori efecte publice, care se vor restitui după colaudare, fără dobândă. Anteprenorul va dovedi cu acte, că este pictor autorizat și că a fost trecut în tabloul publicat în „Monitorul Oficial”.

Licitatiia se va ține în **8 Maiu 1938**, orele 3 p. m. în sfânta biserică dela Bozovici.

Spese de deplasare nu se acordă. Spesele de contract, timbre, cât și cu schelaria le va suporta pictorul întreprinzător.

Consiliul parohial își rezervă dreptul a da lucrarea, fără considerare la rezultatul licitației, acelu pictor, în care va avea cea mai multă încredere.

Contractul devine obligator pentru anteprenor imediat după semnare, iar pentru comuna bisericăască numai după aprobarea Venerabilului Consiliu Eparhial.

Bozovici, 9 Aprilie 1938.

Ioan Goanță

preot, președinte.

Gheorghe Mihailovițiu

inv. secretar.

Dușan Miloșevici S. A. Rusca-Montană (Jud. Severin).

INVITARE.

În urma fuziunii societății noastre cu firma Fabrica de Lanțuri S. A., din Timișoara, prin prezenta se invită toți creditorii societății noastre, ca în termen de 6 luni dela a treia publicațiune a prezentei invitațiuni în „Foaia Diecezană” din Caransebeș, să-și anunțe creanțele lor la Fabrica de Lanțuri S. A. din Timișoara, IV. Str. Guttenbrunn No. 9.

Consiliul de Administrație.
U. Paserar.

Judecătoria rurală Teregova, secția c. f.

No. 323/1938 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Mihai Feneșan domiciliat în Caransebeș contra următorului Petru (Juca) Jurchescu domiciliat în comuna Teregova, la cererea următorului Judecătoria ordonă:

Licitațiunea execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra porțiunii a următorului din imobilele înscrise în c. f. a comunei Teregova anume:

Din c. f. No. 482—11/40-a parte B. 28 din imobilul „Intravilan” 360 stj. p. cu preț de strigare 3000 Lei, din c. f. No. 477 1/10-a parte B. 12 din imobilul top. 366 „Ogașu Copaci” 700 stj. p. cu preț de strigare 200 Lei, din c. f. No. 1298—11/20 a parte B. 9 și 17 din imobilul top. 70 „Criva” 3 jug. 200 stj. p. cu preț de strigare 1000 Lei, 1298—11/20-a parte B. 9 și 17 din imobilul top. 71 „Criva” 3 jug. 200 stj. p. cu preț de strigare de 1000 Lei, din c. f. No. 2469—1/5-a parte B. 7 din imobilul top. 163 „Gruni” 320 stj. p. cu preț de strigare de 500 Lei, din c. f. No. 5591—4/40-a parte B. 5 din imobilul top. 289 „Criva” 2 jug. 400 stj. p. cu preț de strigare 200 Lei, 5591—4/40-a parte B. 5 din imobilul No. top. 139 „Dorane” 1 jug. 208 stj. p. cu preț de strigare de 100 Lei, 5591—4/40-a parte B. 5 din imobilul 336 „Ortslage” 150 stj. p. cu preț de strigare de 100 Lei, 5591—4/40 a parte B. 5 din imobilul No. top. 961 „Dorane” 1 jug. 275 stj. p. cu preț de strigare de 200 Lei, din c. f. No. 5592—6/30-a parte B. 3 din imobilul top. 1387 „Dorane” 15 jug. 500 stj. p. cu preț de strigare de 1000 Lei, pentru încasarea creanței de 11.230 Lei, capital interese legale dela 23 Octombrie 1936, spese de proces și de executare de 1279 Lei fixate până acum, spese de 802 Lei fixate acum pentru cererea de licitațiune precum și pentru încasarea creanței de 4.000 Lei capital și accesorii a lui Dr. Chiru Cocoșiu adv. în Caransebeș declarat de aderent.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de 16 luna Maiu anul 1938. ora 14 în casa comunală a comunei Teregova.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de 75% din prețul strigării. (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar ori să predea aceluiaș

delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției: și să semneze condițiunile de licitație.

Teregova, la 9 Martie 1938.

ss. **A. Gheorghiu** judecător ss. **I. Bica** director c. f.

Pentru conformitate **Ioan Bica** director c. f.

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

Nr. 2304/1937 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Roșu Gheorghe și Roșu Maria resp. Maria Ion Căciulăt născ. Erimie dom. în Gliomboca contra următorilor Eremie Nicolae și Eremie Ion dom. în Glimboca la cererea următorilor judecătoria ordonă, licitațiune execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra 2/4 parte de sub B. 2 și 8 din imobilul înscris în c. f. a comunei Ohababistra Nr. coalei c. f. 125 Nr. de ord. A.-I 1 Nr. top. 1265 fânaț în Dealului Bogdan de 2 jug. 503 stp. prețul de strigare de 10.000 lei; asupra 8/16 parte de sub B. 3—4, 8—9 din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 126 a comunei Ohababistra Nr. de ord. A. I. 1—5, Nr. top. 991/2 fânaț în Gura Scorții de 360 stp. Nr. top. 992 fânați în Gura Scorții de 249 stp. Nr. top. 994 Fânaț în Gura Scorții de 1065 stp. Nr. top. 995 Arabil în Gura Scorții de 1200 stp. Nr. top. 996/1 Fânaț în Gura Scorții de 261 stp. prețul de strigare de 2900 lei; și asupra 3/8 parte de sub B. 2, 3 din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 717 a comunei Ohababistra Nr. de ord. A. I. 5—8 Nr. top. 906/7 Arătură în Gura Scorții de 612 stp. Nr. top. 906/4 Arătură în Gura Scorții de 46 stp. Nr. top. 907/1 de 87 stp. Nr. top. 908 Arătură în Gura Scorții de 482 stp. prețul de strigare de 1550 lei pentru încasarea creanței de 15.000 lei capital interese legale dela 12 Mai 1930, spese de proces și de executare de 3.457 lei, fixate până acum, spese de 766 lei fixate acum pentru cererea de licitație.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de **1 Iunie 1938 ora 10 a. m. în casa comunală a comunei Ohababistra.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de cât 75% din prețul strigării. (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar ori se predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției; și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 LX. din 1881 art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, 2 Decembrie 1937.

Leo Pető s. s. judecător. **D. Lăzărel** dir. c. f.

Pentru conformitate: **D. Lăzărel** dir. c. f.